

Szerkesztőség:

Az arad-csanádi egyesült vasutak palotájában, hová a lap szellemi részét illető közlemények intézendők.

Bérmintetlen leveleket csak ismert kézzel fogadunk el. Kéziratokat vissza nem küldünk.

Kiadóhivatal:

Az „Aradi Nyomdatársaság”, az arad-csanádi egyesült vasutak palotájában van, hová hirdetések, előfizetési pénzek és a kiadás körüli panaszok bérmintve küldendők.

ARADI KÖZLÖNY

POLITIKAI, TÁRSADALMI és KÖZGAZDASÁGI NAPILAP.

Előfizetési árak:

Table with columns: Helyben, Vidéken, Egész évre, Fél évre, Negyed évre, Egy órára. Includes postal charges and subscription rates.

Hirdetések díja:

Table with columns: Nyolcz hasábos petitor egyszeri hirdetésénél, Minden következéskor, Bélyegdíj külön, Nyilttér sora.

A bírói képzés reformja.

Budapest, július 25.

(F.) Szilágyi Dezső igazságügyminiszter a bírósági szervezet újjászervezésén dolgozik. Terveivel a miniszter éppen nem titkolózik, sőt ellenkezőleg — amint hallik — még a nyár folyamán közzéteszi a bírósági szervezet módosításáról szóló törvénytervezetet, melynek főbb vonásai már most is nyilvánosságra kerültek.

Igen fontos része a munkálatoknak az albirói intézmény reformja.

A miniszter a költségvetési tárgyalások alkalmával elmondott magas szempontu igazságügypolitikai beszédjében élénken megvilágította annak főnök voltát, hogy az egyes bírói hatáskört nálunk tulajdonképpen tulajdonképpen bírói pályájára utalja, az albirák gyakorolják, miután a legtöbb esetben éppen nem valami gonddal, természetesen vezetett előkészítés után, hanem teljesen egyoldalú, esetleg pusztán mechanikus aljegyzői vagy jegyzői szolgálat után jutnak az albirói székbe. S itt aztán egyszerűen mint teljesen önálló bírák szolgálnak igazságot. Ennél nagyobb visszasságot képzelni nem lehet.

Hisz az egyes bírói egyedüli garanciája csak az, hogy lehetőleg tanul és tapasztalatokban megérett legyen. Ezért az igazságügyminiszter tervezete a járásbíróiaknál jelentékenyen leszűkíti az albirák számát és emeli a bírákét, tehát az idősebb és tapasztalt bírákat, mi mellett igen egyszerű és természetes, hogy a járásbírói vezetője mindig a járásbírói bírónak legyen.

Ellenben az albirákat egészen másutt kívánja a miniszter alkalmazni, éppen ott, hol a fiatal emberek, a pályára utalják, nem önállóak, hanem mintegy vezetésben részesülnek, tapasztalatokat szerezhetnek. A törvényszékeknel rendszeresítettnek albirói állások, még pedig az illető törvényszék bírái számának legfeljebb egy negyed része erejéig. Az albirák tehát itt kezdenek meg működésüket, egyelőre székhelyüknek megállapítása nélkül, s legalább egy évig itt tanulnának, tapasztaltnának, okólnának mindig egyenként beosztva a bírák mellé a hármas tanácsba. És csak ezen idő eltelté után oszthatnának be már most véglegesen valamely járásbíróisághoz.

A tervezetnek ezen intézkedései azon föltétlenül helyes elvből indulnak ki, hogy a kezdet nehézségeivel küzdő újoncz bíró ne azonnal önállóan, hanem mintegy vezetés mellett, a törvényszék tanácsülésében kezdje meg szolgálatát. A kezdet tévedései itt könnyen megelőzhetők. A tanácsrendszer kétségkívül tanító, oktató hatást gyakorol a kezdőre, és esetleg a fiatal albirák élelkitőleg hathatnak régebbi kartársaikra, mert ambícióval s a tudomány újabb vívmányaival eltelve, mint rend szerint a fiatal emberek, a megszokottság vagy preczedens hatása alatt álló régebbi kartársaik ellenében élelkitő elemeket vihetnek a diszkusszióba. Ily rendszer elonyeit az egész művelt világban fölismerték s alkalmazva látjuk azt Német-, Franciaországban, Belgiumban és Ausztriában is az Assessor, juge suppléant, Gerichtsadjunct szemléjében.

A törvényszékek színvonalát ezen intézmény abszolúte le nem szállítaná; hisz a bíráknak legfeljebb egy negyede lehetne albiró, a tanácsokban legfeljebb egy albiró vehetne részt, a felelbezzési tanácsokból az albirák kizáratnának és telekkönyvi egyes bírákú kirendelhetők nem volnának.

A bírói gyakorlati képzés tehát ily módon egy évi kiterjesztést, meghosszabbítást nyerne az aljegyzői és jegyzői praksis után, amire, tekintve az életviszonyok sokoldalúságát, nagyon érezhető szükség van.

Ezenfelül a tervezet a felsőbb bírói és ügyészi állásokra is nagyon helyén levő különös képesítésül előszabja ezeknek elnyerése végett a jogász elnevelés (bírói, ügyészi, ügyvédi, jogtanári, közjegyzői, igazságügyminiszteri, jogügyi és közalapítványi igazgatóságok) eltöltött bizonyos számú esztendő kimutatását. Ezzel tehát a jogász elnevelés bármelyikén tényleg kifejtett működés tétetik előfeltételévé a magasabb bírói állások elnyerhetőségének, és gátat vet annak, hogy a jogász elnevelésben nem levők a bírói hivatalba magasabb bírói állásokon kezdhesek meg. Mily tonák és visszás lehetőségek, hogy ma táblai vagy kuriai bíróvá, vagy akár elnökké lehet az, ki például tegnap tette le a bírói vizsgálatot, vagy 30 évvel ezelőtt, de azóta mint jogász nem is működött.

Ha mindezekhez még hozzá tesszük, hogy a bírói vizsgálat eltörlésével az elméleti kvalifikáció alapja az ügyvédi vizsgálat lesz, főbb vonásokban képét adtuk a bírói képzés reformjának.

Ez az utolsó pont megszünteti azon anomáliát, hogy a bírónak jelenleg alacsonyabb kvalifikációval kell bírnia, mint az ügyvédnek, mert a bírói vizsgálat ügyvédségre nem képesít. Ez tarthatatlan, képtelenség.

A tervezett reformok tehát minden, úgy elméleti, mint gyakorlati irányban emelik a bírói képzést, vagyis az igazságszolgáltatás garanciáit biztosítják, mely haladásért az igazságügyminiszter urat nagy elismerés illeti.

Károly Lajos főherceg és fia a csáránál. Károly Lajos főherceg és elsőszülött fia, Ferencz Ferdinánd főherceg — mint Budapestről távirják lapunknak — augusztus elején meglátogatják III. Sándor csár udvarát.

A „Pester Correspondenz” ezt már hetekkel ezelőtt jelentette, de előttünk teljesen ismeretlen okokból demontáltatott, most pedig minden oldalról megerősítettik.

Mi természetesen meglepődéssel vesszük tudomást e tényről, nemcsak azért, mert ezuttal ismét bebizonyult, hogy jelentéseink mindig megbízható értesüléseken alapulnak, de azért is, mert ez utazást a tartós békéhasznos mozzanatként kell felfogni. Midőn azonban az orosz lapok annyira mennek, hogy e látogatásból kiindulva minden kérdést illetően, a bolgár sem véve ki, monarchiánk és Oroszország benső összetartásának elysiumi mezőin kergetőznek, úgy ez igen szeretetreméltó bár, sőt meglepő az irántunk jöndulatu orosz közvélemény nagyrabecsült organumaitól, de határozottan túlzott az, és különösen Bulgáriáról évek óta nem volt szó köztünk és Oroszország közt: erről a témáról legjobb nem beszélni.

Legújabb posta.

Amerikai köztársaságok háboruja. A „Stefánia ügynökség”-nek jelentik Guatemalából július 23-áról, hogy Guatemala köztársaság e napon hadat üzent San-Salvador köztársaságnak.

Vilmos császár fogadtatása augusztus 17-én délután Narvában lesz, miután előtte való este a revali kikötőbe érkezett. Narva lesz a hadgyakorlatok főhadiszállása. Augusztus 18-án egyházi parádé, 19-én a hadgyakorlatok folytatása lesz, a melyeknek befejeztével augusztus 24-én Krasnojé-Zeloban nagy diszszemlélt tartanak. Vilmos császár a támadó seregnél lesz. A császár Peterhofból indul hazafelé. Caprivi birodalmi kancellár elkíséri a császárt. Wolkenstein gróf és Schweinitz tábornok egyidejűleg utaznak a határra, az első Károly Lajos főherceg fogadására. („Lásd fentebb cikinket. Szerk.) A „Grasdamin” kifejté, hogy a császár látogatása alatt megindított diplomáciai tárgyalások czélja a berlini szerződés megszüntetése pontjainak helyreállítása. Ausztria-Magyarország nem számíthat kompenzációra, mert maga a szerződés által eléggé biztosítva van és elég eszébe van érdekeinek megővására, ha Bulgária fejedelme egy Oroszország előtt kedves személyiség lesz. (?)

Naptár. July 27. Vasárnap. Róm. kath. naptár: Pantalon. — Protestáns naptár: Pentele. — Görögorszag naptár (július 15.): N. Pr. — A nap két 4 óra 30 perczkor. Nyugvók 7 óra 41 perczkor. Augusztus 2. A kiállítás megnyitási ünnepéje. Augusztus 2-3. A kereskedő-íjakk országos kongresszusa. Augusztus 10. Az új-aradi tűzoltókar zászlószentelése. Augusztus 12. Az országos gazdasági egyesület tagjainak kiradulása. Augusztus 15-18. A magyarországi méhészek egyetemes országos közgyűlése. Augusztus 17-20. A lövészegetlet vagy Lörincznapi ünnepi lövészet. Szeptember 7-8. Az ipartestületek országos értekezlete. Október 6. A vértanúk szobrának leleplezése.

Időjárás. Légneműség: reggel 7 órakor 76,6 mm. délután 2 órakor 76,5 mm. Hőmérséklet: reggel 7 órakor C° +15,9, délután 2 órakor C° +21,7. Szél irányja és ereje: reggel 7 órakor ÉN.3, délután 2 órakor N. 4. Felhőzet: reggel főlborult, délután főlborult. Csapadék az utolsó 24 órában: 4 mm.

AZ „ARADI KÖZLÖNY” TÁRCZÁJA.

Julius 27.

Köszöntelek Arad!

Alföldnek éke, fénye, büszkesége, Hol annyi szép magyar lény terem, — Figyelj a dalra, lantos énekeire, Mely rólad s néked szól ez ünnepen. Megőrted híven hősök bús emlékeit, S a küzdelemhez új erőt ez ad; Dallal emelni ünnepednek fényét — Köszöntelek Arad! Nem holt a kő, mely térdet hajtani készlet, S mely — mint a földből tündérszóra — kél, Föltámadásra ösztönzi a népet, S arany betűje gólyaszórnál nem beszél. Az élet az, mely ott pezsg csarnokában, És lásd, az dildás el sem is maradt; Légy gazdag, szép! s az ünnep mámorában Köszöntelek Arad! A hősök vére magyarrá tett téged, Emlékük áll őrt, hogy magyar maradj, Mert nemzetörnek tett oda a végzet! E szent tudatban élj s tovább haladj. Magyarnak kincse gyűljön össze nálad, S megoldható lesz így a feladat; Magyarság sánczát, nemzetöröző várat — Köszöntelek Arad! A gyászból, vérből már kivetted részed, Joggal kivárod az osztály javát; Sok ima szállt, sok könyv elhallott érted, Oh, már e naptól több sors ned read. Mit tündéreknek hittél álmaidban: Pompában, fényben láthatod magad! S amely dicsérje azt, a dal is itt van — Köszöntelek Arad! V. Nagy Béla.

Levelek

a bécsi mezőgazdasági és erdőszeti kiállításból.

Bécs, július 26. Bármennyire csalogatnak is a Rotunda zászlókkal díszített bejáratai a belépésre, mégsem bírom a külterület addig elhagyni, míg néhány érdekes pavillont meg nem látogatok. Ezek között első sorban kellett volna felemlítenem a történelmi vadászati kiállításának csarnokát. Ha felhozzom azt, hogy ezen kiállítást a császári- királyi ház műtörténelmi gyűjteményéből, a császári és kir. természet-történelmi udvari muzeumából, az osztrák-magyar főnemesség gyűjteményéből, Auersperg Traun gróf emlékelete alatt a monarchia legelőkelőbb főnemességéből álló bizottság rendezte, mindenki elgondolhatja, mily becses tárgyak vannak e csarnokban szemünk elé állítva. A kiállítás különböző korszakok szerint van rendezve. A kezdet a páliithi, azaz a legregibb korszakban szerepel és a diluviális mammutvadászok fegyvereit tartalmazza, természetesen itt is, mint a többi korszakokban is, az elejtett állatok csontváz-részleteivel kiegészítve. E korszakot követik a neolith leletek a cölölepítványok korszakából, mely gyűjteményben igen érdekesek a tolnamegyei lengyelisánczokból származó azon neolith leletek, melyeket Apponyi Sándor gróf állított ki. Ezen korszak és a bronzkorszak közötti részt assyria, egyiptomi, görög és római vadászati dombormű-faragványok töltik ki. A réz- és bronzkorszak fegyverei leginkább az udvari muzeumokból kerültek ki. De ezeknél szebbe-

ket láttam a nemzeti muzeumban. Ugyanezt mondhatom a vaskorszak fegyvereiről is. Engem inkább a középkor történelmi tárgyai érdekelték. Ezek közt első helyen XII. Lajosnak gyönyörű acél nyila Bretagnei Anna és a sündisznórend jelmondataival. Burgundi Jó Fülöpnek vadásznyila szintén érdekes tárgya e korszaknak. Ugyancsak burgundi eredetűek azon érdekes tárgyak, melyek az egykor oly nagyon üzött sólyomvadászat részleteit tüntetik elő. Ezek között gyönyörű himzések láthatók a sólyom-idomító tollvázakon; ilyenek pl. a Burgundi I. Miksa és neje Margária közötti jelenetek. Említenem se kell, hogy a sólyom, és a nyilkorszak számtalan érdekesebb tárgyakkal van képviselve. Ezután már kezdődnek az első puszkaporos fegyverek és hozzátartozó egyéb vadászati kellékek. A legregibb ily fegyver 1530-ból származott. Valamennyi e korszakból kiállított fegyver- és löportartó gyönyörű faragványokkal, csont-, ékszer-díszítményekkel van elhalmozva. Legszebbek az olasz munkák, azután a nürnbergi és augsburgi mesterok művei. E korszakból érdekesek a Mediciek fegyverei, II. Miksa vadászfégyvere 1580-ból; a waldburgi asztalnok fegyvere 1550-ből az augsburgi művészet valóságos remeke. Ugyane gyűjteményben látható egy revolverszerű fegyver a XVII. századból, mely eszembe juttatta az Innsbruck mellett levő híres ambrazi fegyvergyűjteményben látott érdekes tárgyakat. Itt ugyanis nagy meglepetésemre a Rákóczi-féle fegyvergyűjtemény között láttam szintén ily revolver rendszerű fegyvereket, azonkívül egy valóságos szóró löveget oly módon szerkesztve, hogy

24 kis ágyúcső volt egymás mellé egy közös alapra erősítve és e csövek gyújtólukai egy közös löporcsatornával összekötvé, úgy, hogy a gyújtásra használt löpor fellobbanása által egyszerre mind a 24 cső elszűhetett. Rákóczi korszak tehát nemcsak kiváló ötvösművészei, hanem találékony fegyverkovácsai is voltak. A XVII. század csinosabb formájú, de szintén gazdagon ékített fegyverei között már gyakrabban találunk magyar és török eredetű igen szép kivitelű példányokat, ezek között első helyen Pálffy János gróf érdekes gyűjteményét. A XVIII. századból rendkívül nagy számú fegyver és vadászati kellék van kiállítva. Ezek között igen érdekes VI. Károly császárnak két gyönyörű, arany ornamentumokkal díszített vadászfegyvere, az egyikén VI. Károly, a másikon neje Erzsébetnek arczképével. Itt látható továbbá Mária Teréziának három darab vadászfegyvere, melyek közül kettőnek ágya ki van párnázva. Itt látható I. Ferencz császár gazdagon aranyozott vadászfegyvere és II. József császárnak azon vadászruhája, melyben őt egy szarvas elgázolta és megsebesítette. A vadászruha zöld posztóból volt készítve és az egyik oldalán elszakadva. A császár derekán egy arannyal gazdagon himzett tokban és övön szép faragványokkal ellátott elefántcsontnyeli vadászkesz és vadászkiert csüngött. E korszakból ismét kitűnik Pálffy János gróf magyar fegyverei és szép vadászkardjai. A magyar találékonyságnak bizonyosságát szolgáltatja néhány darabháltól rendszerű fegyver a XVIII. századból, melyeket szintén a Pálffy-féle gyűjteményben láttam.

Mielőtt e gyönyörű kiállítást elhagynám, még néhány érdekes tárgyat kell felemlítenem. Ilyenek a Napoleon császár által Nassau Vilmos Frigyes hercegnak és Schwarzenberg Károly hercegnak ajándékozott vadászfegyverek. Ez utóbbi fegyver volt az első kétsővű vadászfegyver. Ezekhez párosul az I. Sándor császár által ugyancsak Schwarzenberg hercegnak ajándékozott vadászfegyver. Mindannyi valóságos műreke a fegyvergyártásnak és ékítésnek. Záradekul még felemlítem, hogy a történelmi vadászfegyver-kiállítással a vadászképfestményeknek, a vadászati literatúrának, agancsoknak, kitömött vadaknak igen szép gyűjteménye van összekapcsolva. Azért a vadászati iránt érdeklődők e csarnok megtekintését el ne mulasztják. Képvise a fegyvergyűjtemény csarnokából, miudjárt szembeötlenek a nagyobb cemenetpítmények, melyek a magyar borkóstoló csarnok háta mögött vannak elhelyezve. Ezek a kirchdorfi portland-cemenet-gyárnak kiállítási tárgyai, és érdemes, hogy velük kissé foglalkozzunk. A cemenetgyártás, az agyagipar és keramia egyáltalán rendkívül nagy mértékben van képviselve a kiállításon. Tizenhét nagyobb gyárnak van a kiállítás külső területén pavillonja vagy nagyobb csoportozata e czikkek részére. Azonkívül azt tapasztaltam, hogy az osztrák tartományokban nincsen nagyobb mezői gazdaság, amely ezen czikkek gyártásával különösen is ne foglalkoznék és ezekkel nemcsak saját szükségletét az ily czikkekben fedezné, hanem még eladásra is kivitelre is ne dolgoznék. Azért a cemenet- és agyagipar Ausz-

Molnár Ferencz (különfélék), Novotny Antal (harangok), Hoffman Mór (ruhaneműek), Scheyer Jakab (bőripar), Dobó László, (különfélék), Mühlhe Vilmos (virág- és kerti dolgok), Tillschneider Antal (bőripar), Weisz Lipót (földmívelés eszközök).

Bartók László, a békésmezei gazdasági egyesület elnöke, tegnap Aradra érkezett és megkezdte a békésmezei gazdasági egyesület kiállításának rendezését. A tárlat e része három hosszú asztalt fog elfoglalni.

Hunyadmegye részéről Barcsay alispán állandóan Aradon tartózkodik a rendezési kiállítást.

Az aradi gazdasági egyesületnek még csak az állványa és üres üvegei vannak meg. Ok mint „házi gazdák” bevárják a vendégek rendezkedését.

A gazdasági pavilon igen érdekes részletet képezik az erdélyi aranybányák érc-termékei, a kicsinyített alakban kiállított közüző malom.

A zenepavilon mellett még egy másik pavilont fognak felállítani, mely igen kellemes meglepetésül fog szolgálni a közönségnek. Hogy mi az, egyelőre titok; elég legyen csak annyit mondani, hogy a bizottság e tárgyban tegnap kötötte meg a szerződését.

„Köszöntelek Arad!” cím alatt a ma megjelenő „Ustókos”-szel egyidejűleg közlünk egy hangulatjelvet, melyet Virág Béla írt a kiállítás alkalmából s amely újabb bizonyítéka az Arad iránt országosra uralkodó rokonszenves hangulatnak.

A kiállítás aradi bizottságától a következő hivatalos értesítések vették:

Aradváros t. közönségéhez!

Arad szab. kir. város, mely az ipari munkának, a szorgalomnak a tevékenységnek köszönhetően legújabb időben felvirágzását, szombat, augusztus 2-ikán ünnepet fog ülni.

Ezen napon nyílik meg az alföldi és délmagyarországi általános kiállítás. Ezen napon jön falaink közé Baross Gábor kereskedelemügyi miniszter ur, hogy személyesen avassa fel azt a munkát, mit első sorban városunk, közvetve hazánk s az összesség javára és érdekében végeztünk.

Mindnyájunk ünnepe lesz e nap különbség nélkül. Ünnepe, melyhez hasonló életünk nem adatott eddig s ki tudja, fog-e adatai hosszú időnkig újra.

Kell azért, hogy mindnyájan, egy szívvel-éléssel üljük meg ezt ünnepet s bensőnkben úgy, mint külsőleg is egyaránt ünneplünk.

Arad polgárhoz fordulunk azért azzal a kérelemmel: lobogózzák fel a házaikat erre a napra úgy, amiként fellebbözni szokták azt a legnagyobb nemzetűnnepe: a magyar állam alapítójának névnapján s a legalkotmányosabb uralkodó születése napján.

Arad polgárai mindenkor tisztelték, becsülték a munkát, fel- és elismerték annak értékét. A vendégek százai jönnek 2 napra körünkbe, hogy a megismeréshez jussanak. Hiszünk, hogy meg lesznek ve-

lünk elégedve. Mutassuk meg e vendégeknek, hogy mi magunk vagyunk az elsők, akik a megelégedésnek kifejezéséért. Mutassuk meg, hogy vendégeinket szívesen látjuk, örömmel üdvözljük.

Öltözzék augusztus 2-ikára zászlódiszbe Aradváros.

Csak önmagát tiszteli meg ezzel.

A kiállítási bizottság.

A kiállítás megnyitása.

A megnyitási ünnepélyre vonatkozólag a végrehajtó-bizottság a következőben állapodott meg:

Ez alkalommal az állandó szabadegyetek tulajdonosain kívül csak azok léphetnek a területre, akik a megnyitási-ünnepélyre érvényes belépő-jegy birtokában vannak.

A megnyitást a jury-pavillon előtt felállítandó díszemelőnyen fog történni. A zenekar az iparcarnok s a gépcarnok közötti uton helyeztetik el; ezen utvonalon épp úgy, mint a megfelelő tulsó utvonalon a közönség elöl mindaddig elzárva marad, míg a megnyitást megtörtént.

A gyűlékezési felügyelő kezdődik. Azok, kik a megnyitási törvényhatóságokat vagy más erkölcsi testületeket képviselnek, a jury-pavillon kerítés, iparcarnok és jobboldali virágróndó közötti téren foglalnak állást. A megyék és városok, valamint egyéb erkölcsi testületek vezetői a jury-pavillon termében s az emelvényen tisztelkednek a miniszter úrnál. A közönség többi része a területnek a díszkapu, az iparcarnok és borászati pavillon közötti részét foglalja el, ugy azonban, hogy a fő bejáró és az iparcarnok közt egyrészt, a jury-pavillon és borászati pavillon közt más részből szabad ut maradjon. A díszkapu és a jury-pavillon közti út is szabadon kell, hogy maradjon.

A miniszter ur ó nagyméltóságát a díszkapunál a kiállítás díszelnökei, elnökei, alelnökei és fogadó-bizottsága várják. Érkezték az iparcarnok üdvözlő fiú, az ut jobb-és baloldalán állók sorfalat képeznek, mialatt ő exallenciájával a pavilonba megy, hol a bemutatások történnek.

A megnyitást a már közölt sorrendben megy végbe.

A megnyitásra engedélyt adó szavak elhangzása után megszólalnak a harangok, az árboczokra és tornyokra felhúzzák a lobogókat s a miniszter ur szemlétúra indul kíséretével.

E közben a jelenlévő kiállítók a meg-

felelő csarnokokban kiállításukhoz mennek s a csoportok elnökei csoportjaik elére állanak.

A szemlét a borászati pavilonban kezdődik. Innét a mezőgazdasági és bányászati csarnokon halad át a miniszter ur, majd a parkföldi kapun az erdészeti pavillon megtekintésére indul. Visszatérve, az iparcarnok keleti kapuján lép be, miközben az orgonák megszólalnak. Az iparcarnok déli oldalkapuján kilépő miniszter ur a gépcarnok középbejáróján át a csarnokba megy, honnét a kocsi-pavilonba megy, mire a park Petőfi-utcai kapuján (esti kapu) elhagyja a területet.

Midőn ő exallenciájával a területet elhagyja, a kiállítási kapu megnyitottnak a közönség számára s a kiállítás ettől fogva nyitva marad.

A délután hat órakor kezdődő dísz-ebéd a kiállítás nagyvendéglőben lesz. Jegyek előre válthatók a kiállítási jury-pavillonban kedden, szerdán és csütörtökön d. e. 10—12-ig.

Felhívás.

Az összes csoportbizottságok elnökei és tagjai felkértemek, hogy hét óra délután tíz órakeről a teendők beosztása céljából a jury-pavillon termében megjelenni szíveskedjenek.

***

Meghívás az összes kiállítókhoz.

A kiállítás megnyitása alkalmából szombaton, augusztus 2-ikán délután hat órakeről a kiállítási nagyvendéglőben dísz-ebéd rendeztetik a kereskedelemügyi miniszter tiszteletére.

Ezen dísz-ebédre az összes t. kiállítók ezennel együttesen és külön-külön az idő rövidségére való tekintettel ez uton meghívotnak. Külön meghívó nem bocsájtatható ki, miért is ez uton kéretnek a kiállító urak a dísz-ebédre részt venni.

Az ebédjegyek kedden, szerdán és csütörtökön délelőtt 10—12-ig a jury-pavillon tanácstermében válthatók ki.

Az elnökség.

Táviratok.

A királyné és leánya.

Gastein, júl. 26. (Saját tud. táv.) A királyné ő felsége és Mária Valéria a főhercegnő ma reggel 7 órakeről Gasteinből Ischlebe utaztak. Lendbe 9 órakeről érkeznek és onnét külön udvari vonaton mennek Ischlebe.

A német császár utazása.

Bergen, júl. 26. (Saj. tud. táv.) A „Hohenzollem”, az „Irent” és a „Jagd” (német hadihajók), tegnap délután ide érkeztek. Az idő szép. A császár délután partra szállt, hol különféle dolgokat, árukat, aranyeműket vásárolt. A császár hír szerint holnap utazik el.

Ostendében Vilmos császár fogadására rendkívül nagy előkészületet tesznek.

Oszták-magyar bank.

Bécs, július 26. (Saj. tud. táv.) Az oszták-magyar bank állása július 23-ikán: Bankjegyforgalom 394.463.000 frt (—5.651.000 frt), érczérték 244.148.000 frt (+128.100 frt), tárcza 142.065.000 frt (—1.674.000 frt), lombardüzlet 19.837.060 frt (—2.693.000 frt), adómentes bankjegytartalék 53.522.000 frt (+5.573.000 frt).

Helgoland átengedése.

London, júl. 25. (Saját tud. táv.) Az alsóház ma tárgyalta a Helgoland átengedésére vonatkozó törvényjavaslatot. Végül a második olvasásban 209 szavazattal 61 ellenében elfogadta.

A sétálókról.

(Salacz-parkbeli megfigyelés.)

A régi sétányt már rég legyűrte a Salacz-park. A sétáló köztársaság csak itt, e rendezett területen és közepén élvezi a Maros közellét.

Itt áll a Salacz-liget óriási szomorú-fűfája, mely szerepel minden család dramájában, mely csak a Marosparton elkövetetik.

Egész buvhely, cserje-sátor veszi körül. Még csak nem is látják az embert, ha egy bizalmas téte a téte-je akad.

Ilyen lomb-barlang van vagy 6 darab az egész parkban s ezek mindenike „besztzt” estéinkint.

A bankár-üzlet technikája.

— Az „Aradi Közlöny” eredeti tárcsája. —

II.

Kisérjük most figyelemmel azon eljárást, mely egy nagyobb kölcsön elhelyezésénél szokásos. Valamelyik állam vagy törvényhatósági testület átengedte a fellelendő kölcsönt egy 3—4 bankból alakult pénzcsoportnak, melyek mindenike néhány millióval vesz részt benne. A konzorcium valamelyik tekintélyesebb tagja vezeti az eladást és végzi a társasági ügy-let számadásait. A kölcsön vételára a konzorcium által készpénzben fizetettik le, mire az a kötvények összes mennyiségét darabról darabra kézhez kapja. Ennek megtörténtével a konzorcium egyes tagjai a velük barátságos viszonyban álló bankok- és bankárokhöz fordulnak, megkínálva őket az átvett kölcsönben való részesítéssel. Azokkal, kik a felhívás folytán a részesítést elfogadják, megegyezőnek arra nézve, vajjon ők is készpénzben fizetik-e le az elvállalt részüket, avagy folyó számlán lesz az nekik hitelezve megfelelő kamatfizetés mellett.

Am a kölcsön első átvévei, sem pedig a későbbben megnyert társak a kölcsön-kötvények egyetlen darabját sem kapják kézhez. Eg. edül a konzorcium azon tagja, mely a szindikátus vezetésével bizott meg, rendelkezik korlátlanul a darabok felett, az intézi a tőzsdén az eladást, vagy esetleg más céget biz meg a papírok értékesítésével. Ha a szindikátus minden egyes tagja a kötvényekből az őt illető részt kézhez kapná, könnyen előt nem látott tömegesebb eladások zavartatnák meg az ügylet sikeres lebonyolítását, míg amugy az egyesített ter-vezés mellett a tőke-elhelyezésre vonatkozó szükséglet szerint lesznek a darabok a piacra bocsátva.

Mihelyest az eladás folyamán a szin-dikátus vezetője egy nagyobb összeget bekapott, az a főrészek közt kiosztatik, kik hasonló cselekszenek az általuk toborzott társakkal, felosztva közöttük a reájuk eső hányadot. Az összes kötvények

Az ember csak elhalad előttük és önkénytelenül meghallhatja, amit bennök csevegnek. Mert különösen a szerelmesek olyanok, mint a strucc-madár: azt hiszik, hogy ha ők nem látnak, nem hallanak, őket se látja, se hallja senki.

A mult napok délutánján egy ily buvhelyen láttam egy padot. Egy szerelmes levél volt felírva rá francziál, angolul, olaszul; néméül csak valami magyarázatot-féle. Lát-ottam, hogy valami fiatal ur követte el e levelet.

Nem bántottam e világlevelést. Másnap délután kíváncsian mentem el ugyane helyre és ime! finom nő írással ez volt írva a levelek alá:

„C'est un façon de parler, monsieur!”

Aztán pedig ez magyarul:

„Beszéljen velem magyarul, azaz hogy egyáltalán ne is beszéljen; mert, meliore est agere, non loqui.”

Na ez aztán alapos biztatás! Tenni uram és nem beszélni!

No de vigasztalódjunk. Majd ad nekik Salacz magyarán, csak tudja meg, hogy beírkálják a padját!

Tagadhatatlanul kellemes az élet ebben a parkban. Nekünk talán mégsem azért, a mint azt egy mellettem elhaladó ifju annak a hölgynek kifejtette, akivel sétált. A diszkurst adom szóról-szóra:

— Pompás ez a Salacz-park, kisasszony. Érti ön? Én e kellemes széna, kaszált széna miatt jövök ide. Nem érti?

— Erzen uram, nemcsak, hanem hiszem is, hogy a széna miatt jön ide ön — felelte a haragvó kisasszony.

Ezt az urat szeretem figyelemmel kísérni sétáiban. Ő szegény a legártatlanabb fiú és olyan „poch”-je van, hogy a legédesebb mondásai is csupa 24 fontos gorombaságok, tudtán kívül.

Ime egy mondás:

— Fogja nagysád ezt a rózsát. Onnek adom. Az apámot kaptam, de nem tudok vele mit csinálni.

— Köszönöm, én majd tudok vele mit csinálni — mondja a hölgy és úgy csapja a földhöz, hogy szerte-széjjel hull.

— Én nem értem... hebegi fiatal emberünk.

— Ez egyedüli mentésge! — vág vissza a haragvó leány.

Sajátságos, hogy megfigyeléseim között szellemes és ügyes leányt, asszonyt akárhánytal találtam, de ügyes fiatal embert egyet se. Az is igaz, hogy az ügyesebbeknek van eszök nem a Salacz-parkban pocskolni el a drága időt. Ez csak süldő-szerelmeseknek való.

Egy, a csillagászathoz nagyon értő uri embert hallgattam ki a multkor. Egy kis menyecskeket magyarázta az égi csillagokat, e miriád napokat. Meg is mutogatta neki a nagymérvét vagyis gönczöl-szekeket, az Orion csillagképet ragyogó Sirius csillagával, a Lantot a Végával, a Sárkányt, a Centaurust, a Cassiopeát és nagyon sajnálta, — úgy mond — hogy a Herkules nem mutathatja meg most. Mert ez a Herkules az a csillag, melybe a mi naprendszerünk belerohan 28 millió estendő mulva.

— Mily jó lesz nekünk akkor! — mondja rá ásva az asszonyka.

— Miért? — kérde elhülve csillagás-zunk, ki azt hitte, hogy a hölgy addig akar élni.

— Mert akkor bizonyára csupa — Herkulesek fognak nekünk udvarolni — mondja rá a menyecske.

A csillagász ezen nem okul és folytatja kedvenc témáját és megismerteti még azt a csillagot is, melyet pár nappal ezelőtt fedeztek fel a párisi csillagdában s mely 300,000 kilométert halad egy másodperc alatt.

Az asszonyka erre ezt mondja:

— Hallja! Azért beszél ön tele egy a fejemet csillagképelekkel, hogy azt se tudjam: fiú vagyok-e vagy leány s majd aztán én majd őt fogom felkérni, hogy ezt nekem — megmagyarázza?

— Én? Dehogy?! — feleli vissza ijedten a szerencsétlen csillagász.

A nöcske gnyoson és bosszusan végig néz rajta s aztán csak ennyit mond:

— Folytassa barátom a csillagait.

Ez a csillagász hát még Thalesnél is ostobább. Mert hát az elbukott a gödörbe, mert azt nem látta, ennek pedig megmutatták, hogy hova bukjék és — mégse látta.

Szinte igazat adok annak a virgoncz kis leánynak, ki a sétány egy másik utján így nyilatkozott a fiatalágról:

— A mai fiatal emberek bizonyára azzal tesznek boldoggá egy fiatal leányt, ha — nem házasodnak meg soha.

Higyjük, hogy nyilatkozata öszinte és igaz is. Anyai boldogságot fecsegnék és művelnek ezek az ifjak, hogy no! Pedig nem kellene elfeledniük, hogy sok okos dolgot művelhet a férfi, a nélkül, hogy mi nők azt észrevennők, de a legkisebb ostobaságuk sem kerüli ki figyelmünk.

És ha csak a „legkisebb” volna! de ők miúgy a „legnagyobb” szolgálnak!

■ Csikorog a porond. Egy menyecske picziny cipelloje rálépett egy nagyobb-fajta kavicsra és a hölgy elsiklott.

Bizonyára el is esik, ha az udvarló oda nem rohan és erős karjaival fel nem fogja. Aztán így dicsekszik:

— Látja nagysád, én védem őnt!

— Oh barátom, mi nők sohasem tudjuk, minő férfira van szükségünk tulajdonképpen: olyanra, aki védjen, vagy olyanra, aki — támadjon, mondja a nő.

A menyő-fiatal erre a nagy mondásra felnéz az égre, mintha a magyarázatot a buta holdvilágtól várná. Majd később odasug a menyecskeknél:

— Nagysád, nem értettem. Szóljon világosabban!

— Ha nem értette — sug vissza a menyecske — akkor — visszaszólok mindent. Tu as voulu George — Fajánkó!

Az udvarlók nagyon szeretnék már, ha a városház tornyának keleti oldalán is fenn lenne az óra-lap. Bizonyosan azért, hogy meg-tudhassák, mit mutat az óra — nálunk az ó részökre.

Ez nem a szokott frázis, rideg valóság. Mert egy „ah! de lassan halad ez a mutató”, vagy pedig egy sóhajással kísért „már!”

triában a legmagasabb tőkélyre van már emelve. Különösen klinkerek, járdakövek, agyag disztiményi cizkkek, cementlapok és csövekben rendkívüli a termelés, és a tűzálló téglák és fa-ön téglák gyárjai gombamódra szaporodnak.

Sajnos, hogy e cikkek nagyobb része Magyarországra exportáltatik és több millióra rug azba összeg, amivel az osztrák tartományoknak a behozott cement-és anyagipar-cikkért évenként adózunk.

Pedig Magyarország ezen iparhoz szükséges anyaggal szintoly nagy mértékben rendelkezik és mi sem gátolna bennünket abban, hogy ebbeli szükségleteinket saját magunk jóvoltából fedezhessük.

Nem akarom különben ezzel azt állítani, hogy nálunk e téren sincs előmenetel. A bécsi kiállításon képviselt nagyobb magyar gazdaságok czikkjei között már rendező ott található a cement-és agyagipar gyártmányait, habár ezek, a mint látszik, még csak a gazdasági szükségleteink fedezésére szolgálnak.

A kirchdorfi cementgyár kiállítás az azért is érdekes, mert a cementgyártás módozatai szakszerűleg és példákalk illusztrálva vannak előtüntetve. A cementgyártáshoz szolgáló anyagok külön-külön nyersen, pulverizálva, azután feldolgozva különböző keverékekben láthatók és érdekes tanulmány tárgyául szolgálhatnak.

Engem leginkább az e czég által képviselt Monier-rendszer és e rendszer alapján előállított cementépítmények érdekelték.

E rendszer azon alapszik, hogy a cement-beton vasdrótokból készült fona-dékkal összekötésben lesz alkalmazva.

A drótháló 5—8 milliméter vastag vasdrótokból van készítve, és egyszerűen alkalmazva, a cement-testnek körülbelül a közepét foglalja el. Ezen vasháló közbetétele által a különböző merev és ruganyosságú és szívósságú nyér, és hordképessége ezáltal meg lesz tisztázva. Ez példákalk van illusztrálva a kiállított cement-tárgyak építményeiben.

Van ugyanis a kiállításon egy viztartány, melynek magassága 3 méter, átmérője 5 méter, és cirka 60 köbméter vizet tart mégis ezen reservoirnak betonfal vastagsága csak 5 centiméter.

Ezen vékony falon legkisebb repedés vagy szivárgás sem észlelhető.

Szintoly érdekes egy 10 méter nyílású hidboltozat, melynek ivmagassága csak 1 méter és mely boltozat a tövében 30 centiméter, fenn pedig a boltozat zárulásánál csak 8 centiméter vastag; mégis e betonhid a betonba alkalmazott 5 milliméteres drótfonás által négyszög-méterenkint 2000 kilogramm hordképességgel bír.

Vannak ugyanily rendszerű vízszintes beton-hidak, továbbá különböző épületboltozatok előtüntetve, melyek filigran voltak dacára bázulatos hordképességet tüntetnek elő, amit a lakus is könnyen megítélhet, mert e hidak és boltozatok kellő mennyiségű vas-súlyokkal vannak megterhelve.

Hogy mily kitünő minőségű cementet gyárt a kirchdorfi gyár s gyártanak más gyárak is, kitünik abból is, hogy a kiállítási beton-építmények anyaga rendszeresen csak egy rész portland-cementet és 14—18 rész homokot vagy kavicsot tartalmaz.

—x.

Kárpitos kellékek.

Egyedül e szakmában az egész környékben: **Teljes ágyberendezések:**

1. sz. 2. sz. 3. sz. 4. sz. 5. sz.
75. 50. 40. 30. 17.50.

máshol csak utánozva.

PAPLAN,
selyem, atlasz, kasmir, ruge, karton.

MADRATZ,
lószőr, teveszőr, tehénszőr, afrik, tengerifű.

SZONYEGEK,
welwet, tapesztri, manilla, jutte.

Függönyök és garniturok,
plüs, gubelin, ripsz, jutte.

POKRÓCZOK,
angol-flanell, erdélyi, csei, steieri.

Ablak roletták gyári raktára.

Mennyasszonyi kelengyék kiállítása és szállodák berendezése elvállaltatik.

Ürményi Tóbiás Arad,

főtér 25. sz. Neuman-féle ház.

Gabona zsákok.

Ponyva és vitorla-vásznak.

Fosztott toli és lószőr.

1890.

STEIGERWALD A. BUTORTERME

ARADON,

főtér, 15. szám, a „Nádor“ szállodával szemben.

Van szerencsém a n. é. közönség becses figyelmébe ajánlani nagyválasztékú készletét saját műhelyeimben készült **butoraimnak**, melyek izlés és árak dolgában mindegyiknek megfelelnek. Különösen ajánlom dusan felszerelt

RAKTÁROMAT

salon-, ebédlő- és hálószoba butorzatából, valamint legjobb izléssel készült

KÁRPITOS MUNKÁIMAT.

Végre kiválóan ajánlhatom, úgy hazai, mint amerikai **diófából** és **tölgyfából** készült

FÉNYTELEN (matt) BUTORAIMAT,

minden verseny kizárásával, úgy árban, mint minőségben.

Efogatok megrendeléseket **irodák** és teljes **lakosztályok** berendezésére választékos izlésben és a legolcsóbb árak mellett.

Kiváló tisztelettel:

STEIGERWALD A.

329 27-*

Vidéki megrendelések gyorsan és pontosan teljesítettek.

Hirdetések

507-3*

felvétetnek

a kiállítási üzleti irodában a helybeli és vidéki,

„KIÁLLÍTÁSILAPOK“

továbbá a Csóty-féle diszozzlopokra.

Hirdetések feladásakor a kiállítási területre való belépti jegyek ára megtérítetik.

INOKAI TÓTH LAJOS

férfi szabó üzlete Aradon, ANDRASSY-UT (fő-tér) 17-ik szám alatt.

nyári idényre

alkalmas mindennemű bel- és külföldi legújabb divatu szöveteim nagy választékban raktáron tartok, melynek megtekintésére vagyok bátor b. figyelmüket felhívni.

Megrendelések kívánatra bármely divat szerint a legpontosabb kiszálgatást és méltányos árak mellett eszközöltetnek.

T. megrendelőimnek és a n. é. közönségnek b. bizalmát továbbra is kérve maradtam

tisztelettel

Inokai Tóth Lajos

Kevés haszon, nagy forgalom.

Teljes tisztelettel értesítem nagyrabecsült vevőimet és a t. közönséget, hogy a legújabb árucikkkel dusan elláttam

divat, kézmű-, rövid-, norinbergi-, fehérenemű-árú- és gyermekjáték-üzletemet.

Leszállított árak mellett olcsóság és a cikkek finomsága felülmulthatlanok.

Egy vég vászon 30, 15f. 4.50, 5.50, 6. —, 7. —, 8. — frtig.
Corda orsz. és szilárdi vászon 5, 6, 7, 8, 15 frtig.
Különléle vászonok rófe 12, 14, 18, 20, 25 kr.
Kanavász, oxford, zephir, 1 vég 30, 25, 20, 15, 10, 8, 7, 8, 9 frt.
Különléle oxford-zephir 18, 20, 22, 25, 30 kr.
Karton k legújabbak 18, 18, 20, 22, 25, 30 kr.
Divatos barketok 18, 20, 22, 25, 27, 30, 38 kr.
Wattmolt és flanelk olcsó árban.
Kocsi-ott és szines szövete 18, 18, 20, 25 kr.
Creipek, beoek, casmírok, lodon dupla-szies, minden szinben 30, 35, 40, 50, 60, 70 kr.
Fekete lüsterok 20, 22, 25, 30, 40, 50 kr.
Fekete ternok, casmir és crepp dupla-szies 55, 60, 70, 80, 90, 1 —, 1.60-ig.
Finom orsna mosókelmek gyermek- és férfi öltövényekre 2, 30, 40, 50.
Vitorlavásznak 20, 22, 25, 30 kr.
Törülközők 10, 18, 20, 25 kr.
Asztalkendők és pohártörölők 20, 22, 25, 30 kr.
Asztaltörlek szinesek 34, 60, 1. —, 1.20, 1.50, 2 frt.
Asztaltörlek és asztalkendők 6 személyre 3.50, 4. —; 12 személyre 6, 7, 8 frt.
Csipke és juttófüggönyök 20, 22, 25, 30, 40 kr.
Zsebkendők fehér és szines 6 db 40, 50, 80, 1. —, 8 frt.
Nő- és gyermekcipők csodás olcsó árban.
Gyermekcipők 5.50, 6.50, 7.50, 8.50.
Bélgények 90 kr., 1. 1.20, 1.50, 2, 3, 4, 5 frt.
Pólógények 65, 70, 80, 90 kr.

Finom chiffon, oxford és kreton-ingek 90 kr., 1. —, 1.20, 1.50, 1.80, 2 frt.
Férfi lábravalók vászonból 60, 70, 80, 90 kr.
Finom női ingek 6, 7, 8, 9, 10, 1.20, 1.50.
Fehér és szines alsó-szoknyák 80, 90, 1. —, 1.20, 1.50.
Mellruhá 60, 65, 70, 80, 90, 1.20, 1.50.
Gyermekingek 60, 70, 80, 90, 1. —.
Gyermek-nők 1, 2, 3, 4, 5, 6, 7, 8, 9, 10, 1.20, 1.50.
Finom női falócsorítottok 70, 80, 90, 1. —, 1.20, 1.50.
Harisnyák nők, férfiak és gyermekek számára 8, 10, 15, 20, 25, 30 kr.
Szines garnitúra 80 kr.
Gallérok 16, 18, 20 kr.
Manchetták 25, 30, 40 kr.
Munkás sapkák 25, 30, 40 kr.
Gyermek és férfi nemezslapok 1. —, 1.20, 1.50, 1.80 frtig.
Utazó-bőröndök (Koffler) 90, 1.20, 1.50, 1.80-ig.
Kézi kosarak 25, 30, 40, 60, 80, 1. —, 1.50.
Czérna, selyem és glaccokoztyúk minden szinben.
Gyermekruhák fiúk és leánykák részére olcsó árban.
Szönyegek, paplanok és pokrócok. Gépés-öltvények, gyermek- és női kötők. Mindennemű selyemkenyűk, szabókellek, szallagok, rüchek, virágok, gombok, ezernék, pamutok, pénzes, dohány- és szivartárcák, asztal- és tollkések, kanalak, fog-, haj- és ruhaköfők, új tájéppák és szipkák, illatszerek, albumok, iskolatáskák, poharak, csomogós-tányérok, vajtartók.
328 3 8

Ezekon kívül felhívom a t. hölgyközönség figyelmét az ujonnan érkezett és divatos **női tavaszi kabátok és köpenyegekre**, melyek a legszebbek és a legválasztékosabbak vannak raktáromon. — A t. közönség pártfogásáért és látogatásáért tisztelettel eszedzem:

KILÉNYI ADOLF ARAD,

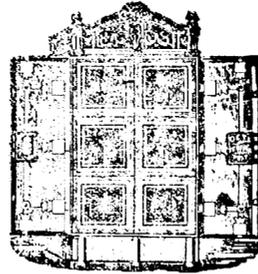
ANDRASSY-TÉR (ezelőtt fő-tér) arena-épület a „KÉK GÖLYÖ“-hoz.

Csomagolás ingyen. Minták kívánatra bérmentve. Maradékok fél árban. Postai megrendelések pontosan teljesítettek.

Női tricót és női divatkelmék dús választékban.

Női és gyermek cipők a beszerzési áron alul.

Singer A „NÁDOR“-SZÁLLODA MELLETT. Singer

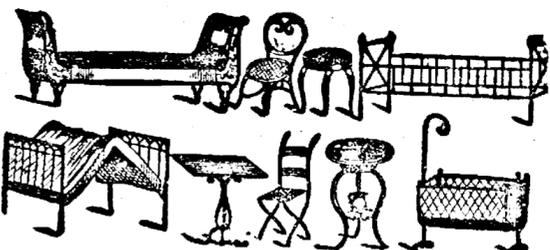
Amerikai varrógépek, vasbutor és pénzszekrények gyári raktára

a cs. kir. osztrák és a m. kir. miniszteriumok és államvasutak szállítói tűz és betörés ellen biztos kis kézi és nagy pénzszekrények gyári raktára Kozségok számára kivételesen 25% engedmény.

SINGER L. S.

aradi kereskedő 1856. óta.

Valódi amerikai HOWE, nevezetesen WHEELER & WILSON, SINGER és kézi Varrógépek, családok és szabók cipészek részére. Mindennemű varrógép javítása és eszközöltetik. Varrógépekhez szükséges kellékek.

Singer

Azonkívül ajánlom vasbutor gyári raktáromat nagy választékban.

Singer

Áruház-megnyitás.

Van szerencsém a n. é. közönség b. tudomására hozni, hogy helyben

Andrássy-tér 15-ik szám alatt (a Nádor szállodával szemben)

a mai kor igényeinek megfelelőleg egy ujonnan berendezett

férfi-divat,
TISZTI-FELSZERELÉSEK

áruházat

A „JOKEY”-hoz

Utazó-eszközök

és

különlegességek

áruházat

A „JOKEY”-hoz

czimezve, e hó 30-án nyitok meg. Minden ezen áruházba vágó árucikkeket a legnagyobb választékban és a legolcsóbb árban fogok elárusítani.

Kérem azon nagybecsü pártfogást, melyben fivérem üzletében részesítettek, saját áruházamra is átruházni.

Kiváló tisztelettel:

Maresch Alajos,

a „Jokey”-hoz Andrássy-tér 15. szám.

4615 sz. | k. ü. 1890. Az aradi kir. ügyészségtől.

Árlejtségi hirdetmény.

Az aradi kir. ügyészség felügyelete alatti központi, és a hatósága területén levő borosjenői, butyini, kisjenői, nagyhalmágyi, pécskai, radnai és világosi kir. járásbírósi fogházakban letartóztatott foglyok és rabok rendes élelmezésének, valamint a betegek számára orvosi rendelvény alapján kiszolgáltatandó étadagok és élelmi szereknek a jövő 1891. évi január hó 1-től terjedő 1 évre — esetleg kivételesen 3 évre — leendő együttes biztosítása iránt az aradi kir. ügyészség hivatalos helyiségében folyó évi augusztus hó 25-én d. e. 10 órakor zárt ajánlati tárgyalással egybekapcsolt szóbeli árlejtségi fog tartatni.

Miről vállalkozni kívánók azzal értesítetnek, hogy az 50 kros bélyeggel ellátott s az alábbi kelleknek megfelelőleg kiállított és felszerelt zárt írásbeli ajánlatok az árlejtségi megkezdésig az alábbi kir. ügyészségnél nyújthatók be.

Később érkező ajánlatok, valamint az árlejtségi befejezte után tett utóajánlatok figyelembe nem vétetnek.

Az írásbeli ajánlatokban számokkal és betűkkel kiírva külön ajánlat teendő: 1. a rendszeres adagra nézve 56 dgr. kenyérral együtt, 2. a jeta- (112 dgr. kenyér) étadagra nézve, végül 3. amelygek részére kiszolgáltatandó ételekre nézve, melyek részére az árlejtségi megkezdésig nyújtott más hakiemeltetvén, hogy még leendő biztosítéka, illetősonló vállalatoknak letétben az előirt bantpénzt leg az arra való hivatkoz' nem pótolhatja.

A bantpénz összege 1000 forintban állapítatik meg, mely készpénzben, vagy szab' szerint biztosítékul elfogadható értékpapirokba az ajánlatához melléklendő, a szóbeli árlejtségi megkezdés előtt leteendő, által pedig az árlejtségi megkezdésig nyújtott más hakiemeltetvén, hogy még leendő biztosítéka, illetősonló vállalatoknak letétben az előirt bantpénzt leg az arra való hivatkoz' nem pótolhatja.

A kir. ügyészség a pontok iránt magukat a zárt előéletük és vagyoni, illetve a szóbeli árlejtségnél ajánlatokhoz melléklendő bizonyítvánnyal igazolni tartbementatandó hat' toznak.

Ak alapján számvevőileg megállapított kikiáltási étadag és 56 dgr. kenyérré nézve 14 forint 74 fillér (112 dgr. kenyér) adagra nézve 11 forint 20 fillér

beteg étadagok kikiáltási árainról, valamint a rendszeres árlejtségi feltételekről a kir. ügyészség írásbeli hivatalos órák alatt értesítés szereszető, az árlejtségi feltételek ismerete, valamint az, hogy ajánlattevő magát azoknak aláveti, az írásbeli ajánlatokban kifejezetten megemlítettendő.

Aradon, 1890. július hó 25-én.

Parecz György,
kir. ügyész.

522-1-3

Az aradi nyomdatársaság

Árlejtségi hirdetmény

Alolított község előljárói közhírre teszik, mikép Apátiiban (Aradm.) 4077 frt 11 kr. kikiáltási árral felépítendő jegyzői laknak biztosítása céljából f. hó 27-én d. e. 11 órakor a községkészenél nyilvános árlejtségi fog tartatni, melyre minden szakképzett vállalkozó pályázhat a kikiáltási ár 10%-kának készpénz vagy óvadék képes állomkötvénynek óvadékképfelzetése mellett; zárt ajánlatok is fogadhatnak el a fennebbi feltételek alatt azon hozzá adással, hogy vállalkozó jelentse ki ajánlatában, mikép az árlejtségi feltételeket ismeri, melyek az árlejtségi a községkészenél mindenkor megtekinthetők.

Apáti, 1890. július 20-án.

Onyioza Toagyer,
bíró.
Huf Lázár
jegyző.

518-3-3

Nyomatott az „Aradi nyomdatársaság” nyomdájában.

Zálogtárgyaknak elárverezése.

Van szerencsém a t. cz. közönségnek ezennel tudtul adni, hogy 510 2-3

f. é. augusztus 7-én, csütörtökön

délelőtt 8 órakor a tek. városi kapitányi hivatal egy tisztviselője jelenlétében üzlet-helyiségben Kossuth-utca 12. sz. azon zálogtárgyak, melyek lejáratkor ki nem váltattak, sem elzálogolási határidejük meg nem hosszabbított, a legtöbbet ígérőnek készpénzfizetés mellett el fognak adatni.

Arad 1890. július hóban.

Weiss Dávid

PÉNZT sorsjegyekre, értékpapirokra, zálogjegyekre, vidéki takarékpénzt. részvényekre, részletvekre, arany s ezüst pénzneműekre bármily összegig olcsón ad

Falkenstein Adolf

bank- és váltó-üzlete 482 4-4

Arad, Szabadságtér 4. sz.

Vidéki megbízások pontosan teljesítetnek.

Izrael Jakab

Nagyváradon, Vámház-utca 102

közvetit mindennemű

birtokeladást,

vételt, bérletet

Biharmegye és a szomszédos megyék területén.

497-3-3

3773 | 1890. sz.

532-1-3

Hirdetmény.

A kiállítási területen elhelyezett értékes tárgyak védelme érdekében, a teherszállító kocsiikkal való közlekedést, mivel a jelölt járművek a közvetlen uton nagy port vernek, a megye utcáitól a Petőfi utcáig elvonuló kisköruton, a kiállítás tartamára, vagyis f. évi október hó 15-ig betiltom.

Miről a teherszállító kocsitulajdonosok értesítetnek. Arad, 1890. július 25-én.

A főkapitány tavollétében

Bárdy István,
alkapitány.